

គោលនយោបាយស្តីអំពីយុត្តិធម៌បរិស្ថាននៃការិយាល័យប្រតិបត្តិទទួលបន្ទុកកិច្ចការបរិស្ថាន

គោលនយោបាយស្តីអំពីយុត្តិធម៌បរិស្ថាន (Environmental Justice, EJ) នៃការិយាល័យប្រតិបត្តិទទួលបន្ទុកកិច្ចការបរិស្ថាន (Executive Office of Environmental Affairs, EOEA) ជាមធ្យោបាយថ្មីមួយក្នុងកិច្ចប្រឹងប្រែងរបស់សហរដ្ឋអាមេរិកដើម្បីការពារបរិស្ថាន និងសុខភាពសាធារណៈក្នុងសហរដ្ឋ ។ គោលនយោបាយនេះពង្រឹង និងជំរុញកិច្ចប្រឹងប្រែងរបស់ EOEA ដើម្បីបំពេញអាណត្តិស្របច្បាប់ដែលមានចែងស្រាប់ក្នុងជំពូក VI នៃច្បាប់សហរដ្ឋស្តីអំពីសិទ្ធិពលរដ្ឋឆ្នាំ១៩៦៤ ដែលអនុវត្តចំពោះអ្នកទទួលជំនួយហិរញ្ញវត្ថុសហព័ន្ធទាំងឡាយ ដូចជាគ្រប់ទីភ្នាក់ងារ EOEA នានា ជាដើម ។ ដោយបានទទួលប្រភពព័ត៌មានពីគណៈកម្មការប្រឹក្សាយោបល់នៃអង្គការពាក់ព័ន្ធមួយឈ្មោះថា គណៈកម្មការប្រឹក្សាយោបល់យុត្តិធម៌បរិស្ថាននៃរដ្ឋម៉ាសាឈូសេត (Massachusetts Environmental Justice Advisory Committee, MEJAC) ដែលមានតំណាងមកពីក្រុមសហគមន៍ ឧស្សាហកម្ម សហគមន៍ជំនឿ ផ្នែកអប់រំ និងសហគមន៍ជនជាតិដើមគោលនយោបាយនេះចាត់ចែងធនធានរបស់រដ្ឋ ដើម្បីបំរើផលប្រយោជន៍សហគមន៍ដែលមានជនជាតិភាគតិច មិនចេះនិយាយភាសាអង់គ្លេស និងមានចំណូលទាបរស់នៅច្រើននៅទូទាំងរដ្ឋ ។ ធនធានទាំងនេះនឹងធានាឱ្យប្រជាជនក្នុងក្របខ័ណ្ឌ EJ មានសំលេងកាន់តែខ្លាំងឡើង ក្នុងការសំរេចចិត្តទាក់ទងនឹងបរិស្ថាន ទទួលបានកិច្ចការពារយ៉ាងពេញលេញដែលពួកគេសមនឹងទទួល តាមរយៈវិធាន និងបទបញ្ញត្តិផ្សេងៗដែលមានស្រាប់ទាក់ទងនឹងបរិស្ថាន និងបង្កើនលទ្ធភាពទទួលបានប្រយោជន៍ពីការវិនិយោគនានា ដែលនឹងបង្កើនគុណភាពជីវិតនៅក្នុងសហគមន៍ទាំងនេះ ដោយស្តារឡើងវិញនូវធនធានធម្មជាតិដែលខូចខាត (21E sites) ពង្រីកទីវាល និងសួនឧទ្យានអោយធំទូលាយនៅតាមទីក្រុង ។

តើ EJ ជាអ្វី ?

យុត្តិធម៌បរិស្ថានផ្អែកលើគោលការណ៍ដែលថា មនុស្សទាំងអស់មានសិទ្ធិទទួលបានកិច្ចការពារឱ្យចាកផុតពីការបំពុល បរិស្ថាន ព្រមទាំងរស់នៅក្នុង និងទទួលបាននូវបរិស្ថានមួយប្រកបដោយអនាម័យ និងសុខភាព ។ យុត្តិធម៌បរិស្ថានគឺជាកិច្ចការពារដោយស្មើភាព និងការចូលរួមប្រកបដោយអត្ថន័យនៃប្រជាជនទាំងអស់ ទាក់ទងនឹងការបង្កើត ប្រតិបត្តិ និងអនុវត្តច្បាប់បទបញ្ញត្តិ និងគោលនយោបាយទាក់ទងនឹងបរិស្ថាន ព្រមទាំងការចែករំលែកផលប្រយោជន៍បរិស្ថានប្រកបដោយសមធម៌ ។

តើគោលនយោបាយស្តីអំពី EJ នៃ EOEA មានតួនាទីអ្វីខ្លះ ?

គោលនយោបាយស្តីអំពី EJ នៃ EOEA ចាត់ទុកយុត្តិធម៌បរិស្ថាន គឺជាចំណុចដែលត្រូវគិតគូរដ៏សំខាន់បំផុតក្នុងការអនុវត្តន៍រាល់កម្មវិធីទាក់ទងនឹងបរិស្ថានរបស់រដ្ឋទាំងអស់ ដូចជា ការផ្តល់ធនធានហិរញ្ញវត្ថុ ការប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ ការប្រតិបត្តិ និងការអនុវត្តន៍ច្បាប់ បទបញ្ញត្តិ និងគោលនយោបាយ ព្រមទាំងការផ្តល់លទ្ធភាពទទួលបានផលប្រយោជន៍ពីទីវាលសកម្ម និងអកម្ម ។

តើគោលនយោបាយនេះ លើកស្ទួយ EJ ដោយរបៀបណា ?

គោលនយោបាយនេះយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើធនធានក្នុងតំបន់ EOA ដើម្បីបំរើប្រយោជន៍ដល់សហគមន៍ដែលមានជនជាតិភាគតិច/មានចំណូលទាបជាច្រើនរស់នៅ ក្នុងរដ្ឋម៉ាសាឈូសេត ដែលប្រជាជននៅទីនោះមិនសូវយល់ដឹង ឬគ្មានលទ្ធភាពចូលរួមក្នុងការសំរេចចិត្តទាក់ទងនឹងបរិស្ថាន ឬពុំមានលទ្ធភាពទទួលបានប្រយោជន៍ពីធនធានបរិស្ថានរបស់រដ្ឋបាន ។ គោលនយោបាយនេះផ្តល់កំណត់ប្រជាជនក្នុងក្របខ័ណ្ឌ EJ ថាជាសហគមន៍ (U.S. Census Bureau census block groups) ដែលបំពេញតាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យមួយ ឬច្រើន ដូចតទៅនេះ :

- គ្រួសារដែលមានចំណូលមធ្យមប្រចាំឆ្នាំ ត្រឹម ឬក្រោម៦៥% នៃចំណូលមធ្យមសំរាប់រដ្ឋម៉ាសាឈូសេតទាំងមូល ឬ ២៥% នៃអ្នកស្រុក គឺជាជនជាតិភាគតិច ឬ
- ២៥% នៃអ្នកស្រុកមានកំណើតនៅបរទេស ឬ
- ២៥% នៃអ្នកស្រុកខ្វះជំនាញភាសាអង់គ្លេស

តាមផែនទីប្រជាជនក្នុងក្របខ័ណ្ឌ EJ បង្ហាញឱ្យឃើញថា សហគមន៍ទាំងនេះភាគច្រើនស្ថិតនៅក្នុងតំបន់ក្រុងដែលមានប្រជាជនរស់នៅយ៉ាងច្រើន ក្នុង និងជុំវិញតំបន់ឧស្សាហកម្មចាស់ៗរបស់រដ្ឋ ។ សហគមន៍ទាំងនេះគ្របដណ្តប់តែមួយផ្នែកតូចនៃផ្ទៃដីរបស់សហរដ្ឋ (តិចជាង ៥%) ប៉ុន្តែ ជាលំនៅដ្ឋានសំរាប់ប្រជាជនមួយផ្នែកធំនៃរដ្ឋ (ជិត ២៩%) ។ សហគមន៍ទាំងនេះ ក៏ជាទីកន្លែងសំរាប់ទទួលបានការសំណល់ ឬនៅជិតបង្ហើយទៅនឹងតំបន់ក្រខ្វក់ និងបោះបង់ចោលភាគច្រើនរបស់រដ្ឋហើយជាប្រភពដ៏ធំនៃការសាយភាយខ្យល់អាកាសឡើងផង ។

តើប្រជាជនក្នុងក្របខ័ណ្ឌ EJ ទាំងនេះទទួលបានសេវាកម្មអ្វីខ្លះ ? គោលនយោបាយនេះជាអ្នកកំណត់សេវាកម្មជាក់លាក់មួយចំនួនដែលត្រូវផ្តល់ជូនប្រជាជនក្នុងក្របខ័ណ្ឌ EJ ដោយលេខាធិការ ទីភ្នាក់ងារនានារបស់ EOA និងទីភ្នាក់ងាររដ្ឋដទៃទៀត ។

ការបង្កើនការចូលរួម/ការទំនាក់ទំនងជាមួយសាធារណជន : ដើម្បីបង្កើនឱកាសសំរាប់ឱ្យអ្នកស្រុកបានចូលរួមក្នុងការសំរេចចិត្តទាក់ទងនឹងបរិស្ថាន គោលនយោបាយនេះអំពាវនាវឱ្យមានការតែងតាំងនាយកនៃយុត្តិធម៌បរិស្ថាន និងកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍ដីដែលគេបោះបង់ចោល (Brownfields Programs) ក្នុងការិយាល័យលេខាធិការ ។ គោលនយោបាយនេះតំរូវឱ្យទីភ្នាក់ងាររបស់ EOA ទាំងអស់ រៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រដើម្បីឱ្យមានការចូលរួមពីសាធារណជន ផ្តល់កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាល EJ និងរៀបចំបង្កើតព្រឹត្តិប័ត្រស្តីអំពីទីភ្នាក់ងារ និងកម្មវិធី ជាភាសាក្រៅពីភាសាអង់គ្លេស និងរៀបចំផ្តើមក្រុមទំនាក់ទំនង EJ នៃទីភ្នាក់ងារប្រចាំតំបន់ ។ ក្រុមទាំងនេះនឹងជួយជាមួយប្រជាជនរស់នៅក្នុងសហគមន៍ និងអង្គការនានាដែលមានទីតាំងនៅក្នុងសហគមន៍ ដើម្បីជួយទីភ្នាក់ងារទាំងនោះ ក្នុងការកំណត់គោលដៅប្រើប្រាស់សេវាកម្ម និងធនធានទាំងឡាយ ។

ការកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់ : ដើម្បីកាត់បន្ថយគ្រោះថ្នាក់ចំពោះសហគមន៍ទាំងនេះ គោលនយោបាយនេះត្រូវឱ្យទីភ្នាក់ងារ EOEA កំណត់ពីការគោរពតាម ការអនុវត្ត និងជំនួយបច្ចេកទេស ដោយផ្តល់អាទិភាពទៅឱ្យប្រជាជនក្នុងក្របខ័ណ្ឌ EJ ដើម្បីធានាឱ្យឧបករណ៍សំរួលការងារដែលមានស្រាប់ទាំងឡាយនៅក្នុងសហគមន៍ទាំងនេះ មានលក្ខណៈសមស្របតាមវិធាន និងបទបញ្ញត្តិធានាទាក់ទងនឹងបរិស្ថាន ។ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាគ្រោះថ្នាក់ដែលចេះតែកើនឡើងពីប្រភពបំពុលបរិស្ថានដែល អាចកើតមានឡើង គោលនយោបាយនេះជំរុញអោយមានការពិនិត្យផ្នែកបរិស្ថានអោយបានហ្មត់ចត់ឡើងវិញ ទៅលើប្រភព សាយភាយខ្យល់អាកាសថ្មី និងកាន់តែរីករាលដាលឡើងៗ និងឧបករណ៍គ្រប់គ្រងកាកសំណល់ប្រចាំតំបន់ក្នុងសហគមន៍ ទាំងនេះ តាមរយៈច្បាប់ស្តីអំពីគោលនយោបាយបរិស្ថាននៃរដ្ឋម៉ាសាឈូសេត (Massachusetts Environmental Policy Act, MEPA) ។

ការលើកកម្ពស់គុណភាពជីវិត : ដើម្បីលើកកម្ពស់គុណភាពជីវិត ដើម្បីបង្កើនសេដ្ឋកិច្ចក្នុងសហគមន៍ទាំងនេះ ជាពិសេស ប្រសិនបើមានឱកាស ដើម្បីសំអាតតំបន់ដែលខូចខាត និងដើម្បីលើកកម្ពស់ឱ្យមានការប្រើប្រាស់ប្រកបដោយអនាម័យ និង ផលិតភាព គោលនយោបាយនេះចង្អុលបង្ហាញនូវមធ្យោបាយមួយចំនួន ដែលច្បាប់ស្តីអំពីគោលនយោបាយបរិស្ថាននៃរដ្ឋ ម៉ាសាឈូសេត (MEPA) បានទទួលស្គាល់ថា ជាគំរោងកែលម្អដែលមានផលប្រយោជន៍ផ្នែកបរិស្ថាន និងកាត់បន្ថយ វិបត្តិឱ្យមានការសើរើ MEPA ឡើងវិញ ។ គោលនយោបាយនេះក៏ចង្អុលបង្ហាញផងដែរនូវដំណើរការមួយដើម្បីធ្វើការពិនិត្យ យ៉ាងឆាប់រហ័សនូវគំរោងអភិវឌ្ឍន៍ឡើងវិញលើដីដែលគេបោះបង់ចោល (brownfields redevelopment projects) ដែលផ្តល់ឱកាសដើម្បីសំអាតតំបន់ដែលទទួលបានការបំពុលផ្នែកបរិស្ថាន និងដើម្បីប្រើប្រាស់វាឱ្យមានផលប្រយោជន៍ និង ប្រកបដោយអនាម័យ ។

ការបញ្ចូលធនធានរដ្ឋ : តាមរយៈគោលនយោបាយនេះ EOEA ពង្រីកកិច្ចប្រឹងប្រែងអភិវឌ្ឍន៍ដីដែលគេបោះបង់ចោល របស់ខ្លួន (brownfields efforts) ដើម្បីគាំទ្រក្នុងការរៀបចំបង្កើតជាបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌមួយនៃអចលនទ្រព្យពាណិជ្ជកម្ម/ ឧស្សាហកម្មដែលប្រើប្រាស់មិនទាន់អស់លទ្ធភាពនៅក្នុងសហរដ្ឋ ព្រមទាំងសន្យាផ្តល់ជូនជិត ១ លានដុល្លារក្នុងមូលនិធិ ប្រើការរបស់ EOEA នៅឆ្នាំសារពើពន្ធ ២០០៣ ដើម្បីគាំទ្រដល់ការវាយតម្លៃ និងធ្វើអនាម័យតំបន់ 21E ក្នុងរង្វង់ សហគមន៍ EJ ។ គោលនយោបាយនេះក៏ត្រូវផងដែរឱ្យ EOEA និងទីភ្នាក់ងាររបស់ខ្លួនបញ្ចូល EJ ជាលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យមួយ សំរាប់ផ្តល់ជំនួយបច្ចេកទេស ហិរញ្ញប្បទាន សវនកម្ម និងការស៊ើបអង្កេត 21E Site ក្នុងចំណោមប្រជាជនក្នុងក្របខ័ណ្ឌ EJ ។ ចំណុចក្រោយបំផុត គឺគោលនយោបាយនេះជំរុញដល់គំរោងអភិវឌ្ឍន៍ដែលមានបញ្ចូលរបៀបអនុវត្តផលិតកម្មកាន់តែ មានអនាម័យជាងមុន ក្នុងសហគមន៍ដែលប្រជាជនក្នុងក្របខ័ណ្ឌ EJ រស់នៅ និងដើម្បីបង្កើត ស្ពាន និងថែរក្សា ឱ្យកាន់តែមាន ប្រសិទ្ធភាពនូវទីវាលដែលមានទីតាំង នៅក្នុងសហគមន៍ដែលប្រជាជនក្នុងក្របខ័ណ្ឌ EJ រស់នៅ ។